

ДОСЛІДЖЕННЯ УПОДОБАНЬ НАСЕЛЕННЯ ЩОДО КУПІВЛІ ТОВАРІВ ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА

студентка гр. Мк-31 **Макаренко Є.В.**
Сумський державний університет (Україна)

У зв'язку з сучасною політичною та економічною ситуацією в Україні гостро постало питання про ступінь економічної незалежності держави, спрямованість її стосунків з торгівельними партнерами, а також пошук та застосування методів подолання кризи на різних рівнях власне громадянами країни незалежно від законодавства. Одним із багатьох наслідків такої ситуації є явище відмови українських споживачів від товарів, які виробляються в Російській Федерації. Воно досить стрімко розвивається особливо на теренах західних та центральних областей держави, проте не є таким розповсюдженим у східній її частині.

Надаючи перевагу вітчизняним товарам, українці підтримують національні підприємства та створюють перспективи для їх розвитку, що є найважливішим кроком для розбудови державної економіки та подолання кризи на різних рівнях. Східна Україна відрізняється високою часткою споживання товарів, вироблених в Російській Федерації, що є негативним для вітчизняної економіки явищем, розвиток якого можна суттєво зменшити шляхом постійного інформування споживачів про особливості даної проблеми, їх роль у її вирішенні та внутрішній бік її протікання стосовно держави. Отже, саме у східних областях держави є доцільною підтримка та розвиток процесу збільшення частки споживання товарів українського виробництва.

Для початку розроблення проекту «Споживай Патріотично», орієнтованого на стимулювання населення до купівлі вітчизняних товарів, доцільним є проведення дослідження громадської думки різних груп населення України для визначення напрямів розвитку проекту та ефективних методів його просування. Нами було проведено соціологічне опитування мешканців північно-східних областей України (Чернігівська, Сумська, Полтавська та Харківська області), яке було здійснене такими методами електронного анкетування (для громадян віком від 16 до 35 років) та інтерв'ю (віком від 35 до 60).

Опитування включало запитання про процес вибору товаровиробника, ставлення до імпортової продукції у цілому, рівень інформованості про вітчизняні торгові марки та спроможність громадян швидко відрізнити українську продукцію від імпортової.

Спираючись на результати дослідження, можна зробити висновок, що населення північно-східних областей України здебільшого позитивно відреагувало на загострення політичної ситуації в країні та скоротило споживання продукції, виробленої в Російській Федерації, що є способом демонстрації активної суспільної позиції.

Також опитування показало, що переважна більшість споживачів не відчуває різниці в якості між вітчизняними та російськими товарами. Це свідчить про те, що українські товари не поступаються в якості російським та можуть виступати їх повноцінними замінниками.

Окрім цього, за результатами опитування можна констатувати, що існує частка споживачів, які не знайшли якісних вітчизняних аналогів російським продуктам, і це є вагомою причиною їх байдужості до бойкоту. Також помітною є тенденція «пасивності» споживачів, їх політичної та економічної байдужості, що є цілком пояснюваним явищем, але все-таки негативно впливає на державну економіку.

Населення має низький рівень інформованості про те, які торгові марки належать українським виробникам, тому вони звертають увагу на вказану на упаковці адресу підприємства, що є не зручним та зменшує ймовірність того, що громадянин дійсно визначатиме виробника товару таким способом постійно. Тому важливим є надання споживачам інформації про вітчизняні торгові марки та штрих-код, щоб вони могли простіше та швидше розрізнити українські та російські продукти.

Вищеописане соціологічне дослідження стало поштовхом до створення проекту «Споживай патріотично», метою якого є збільшення частки споживання товарів українського виробництва у Чернігівській, Сумській, Полтавській та Харківській областях шляхом інформування населення про роль та наслідки даної тенденції для розвитку економіки України. Діяльність проекту полягає, по-перше, у залученні осередків громадських організацій цільових регіонів до розвитку проекту в кожному з них та проведення спільних заходів, по-друге, якісному та постійному інформування споживачів про внутрішні особливості процесу розвитку вітчизняної економіки та їх роль у ньому. Загалом проект спрямований на сприяння розвитку усталеної тенденції надання переваги вітчизняним товарам при купівлі та залучення до її формування й розвитку місцевих громадських організацій, а також осередків виконавчої влади у обласних та районних центрах.

Отже, підсумовуючи результати досліджень, зазначимо, що зростання патріотичних настроїв населення та переорієнтація на споживання вітчизняних товарів може стати потужним поштовхом для розвитку економіки України. Соціальний проект «Споживай Патріотично» може стати ефективним засобом поширення та закріплення даної тенденції.

*Науковий керівник: к.е.н., ст. викладач **Грищенко О.Ф.***